

Top-motiverede unge

Brydninger og tendenser i ungdomslivet

Noemi Katznelson, Center for Ungdomsforskning. AAU

Noemi Katznelson, nka@learning.aau.dk

10 topmotiverede unges perspektiver på motivation

- Makeren
- Klimaaktivisten
- Youtuberen
- Virksomhedsejeren
- Formanden for Danske skoleelever
- Elitesportsudøver
- Clubberen
- Gameren
- Flygtningen
- Kunstnerisk aktivist

Makeren

Jeg har altid fået ideer. Men nu er jeg gået i gang med at føre de bedste ud i livet. Det er mig, der både tegner, designer og gennemfører projekterne. Jeg er det, man kan kalde en 'maker'. Det er den kultur, jeg er en del af. Ligesom man kan være hippie eller så meget andet, så kan man også være en del af en byggekultur.

Kunstnerisk aktivist

Jeg tror virkelig på, at spoken words kan gøre en forskel. Jeg har selv siddet som publikummer, når andre har optrådt, og man kan blive både ramt og rystet. Så poetisk aktivisme er en slags aktivisme, der skaber forandring på et emotionelt eller sensuelt niveau

Youtuberen

Jeg er sådan en person, der vil gøre tingene 110 pct

På youtube er det mig selv, der skal skubbe mig selv. Det er mig selv, der skal sætte grænserne for mig selv. Det er mig selv, der skal sætte målet for mig selv. Og selvom jeg elsker det, er det også hårdt.

Gameren

E-sportsbranchen er i gang med at vokse sig rigtig stor, så selvom jeg kun spiller på verdens 17. bedste hold, tjener jeg nogenlunde, hvad der svarer til en skolelærerløn, og det giver mig en enorm frihed. Går jeg i gang med en uddannelse og sidder på skolebænken i tre år, mister jeg noget af den frihed

Klimaaktivisten

Mange unge ser ikke særligt langt ud i fremtiden – de tænker mest på den næste fest. Det kunne vi godt tænke os at lave om på.

Da vi var færdige, tænkte jeg, 'jeg har virkelig gjort noget her'

Flygtningen

Krigen ændrede mig totalt. Jeg var ret doven inden krigen – i hvert fald i skolen. Jeg var mere optaget af at spille fodbold. Men jeg har også lært af mine oplevelser, at du skal arbejde hårdt, hvis du vil have et godt liv. På en måde kan man derfor sige, at krigen har gjort mig mere ambitiøs og motiveret.

Virksomhedsejeren

Jeg vil gerne kaldes direktør for et reklamebureau. For mig er iværksætter ikke en meningsfuld eller relevant titel. Alle vil gerne være iværksættere.

Clubberen

Det er vigtigt for mig at have et sted, hvor jeg har mulighed for at bryde ud af de rammer, som opstilles i hverdagen og skolen. Der er så mange ting, man enten skal gøre eller ikke må gøre, og nattelivet giver mig en mulighed for at undslippe alle de påbud og forbud. I nattelivet er der ikke så mange regler

Elitesportsudøveren

Det giver mig sindssygt meget at være cykelrytter. At man er ude at rejse enormt meget, at man er væk hjemmefra, at man skal klare sig selv ... Bare det dér med, at man som sportsudøver både skal gå i skole og træne. Man skal være rimelig struktureret. Man ved, at man skal nå "sådan og sådan"

Formanden for DS

Før var der ikke særligt mange, som forventede særligt meget af mig. Nu er der rigtig mange, som forventer rigtig meget af mig. Det har gjort, at jeg har fundet et engagement hos mig selv. Jeg er blevet en ildsjæl, der kæmper for en sag

Samfundsmæssige tendenser, der indrammer de unges motivation

1. Tendens: Ungdomsfasen i forandring

I dag:

- Ungdom og barndom som en kvalificeringstid for arbejdsmarkedet
- Ungdom en fase for udvikling, valg og forandring

Tidligere:

"We have made of youth a period of waiting. Too old for childhood's play; too young for adult activities; unwanted in any job, youth is condemned to kill time." (Daily Tribune 1938)

- Ungdom som ventetid
- Ungdom som et frirum fra arbejdsmarkedet

På vej mod:

"The period we used to think of as youth is disappearing, with adulthood encroaching earlier than ever." (Johanna Wyn 2016)

- Opløsning af grænserne mellem livsfaserne omkring ungdomslivet

Mulige konsekvenser

”I stedet for at bruge tid på at gå i skole og læse om, hvordan man starter en webshop, hvorfor ikke bare starte en webshop i virkeligheden?”. Det virker meget mere motiverende, og der vurderede jeg, sammen med mine forældre og min studievejleder, at jeg nok ville få mere ud af at gøre det i virkeligheden end at læse om det”.

Brydninger

- ‘Virkeligheden’ trækker og opleves som en kontrast til skolen
- Vil vi se flere top-motiverede unge, der tidligt vælger uddannelse fra til fordel for arbejdsmarkedet (og voksenlivet)?
- Vil vi omvendt se flere udsatte unge sidde fast i uddannelsernes hamsterhjul?
- Og vil det producere nye marginaliseringsformer?

2. Tendens: Forandret relationsgrammatik

3 historiske forandringer:

- Mindre afstand ml. voksne og unges livsverdener
- Mindre hierarki ml. generationerne
- Unge og børn i højere grad selvstyrende subjekter

Brydninger

- Forholdet mellem generationerne præget af mere uklare positioner, hvis omdrejningspunkt er forhandlinger og diskussioner
- Unge mere afhængige af forældre og voksne, samtidigt med at disse ikke automatisk er autoriteter
- For de professionelle bliver det en konstant proces at vinde relationen og den faglige opmærksomhed
- En stadig større udfordring er at mobilisere unges selvdisciplin og selvmotivation

3. Tendens: Unge søger individualisering gennem fællesskaber

”Pludselig havde man en kæmpe flok venner omkring sig. Jeg tror, der var 400 mennesker på stormødet, og da jeg kom hjem var der 200 nye venneanmodninger på Facebook, så det var helt vildt.” (Elevrådsformanden)

- Fællesskabssøgende unge
- Tilgængelige fællesskaber ALTID
- Tidskrævende og vedbliver med at skulle passes – gør noget ved tilstedeværelsen

Brydninger – muligheder og udfordringer

- Ny form for individualisering?
- Hvad er det for en særlig ‘magt’ og betydning fællesskaber får?
- Nogle af de top-motiverede unge bruger dette meget aktivt – men hvad med dem, hvor fællesskabernes anerkendelse udebliver?
- Ensomhed?

4. Tendens: Nye vidensformer

- Nye kommunikations- og vidensformer
- Vidensekspllosion og øget tilgængelighed
- Logisk sammenhængende viden erhvervet over tid,
mister betydning og magt til andre vidensformer, **men hvilke?**

Bauman snakker om situationsbestemt viden, anvendelsesorienteret viden

"På youtube er man på som sig selv, og den erfaring kan jeg bruge i andre sammenhænge. Fx har jeg ikke svært ved at holde et foredrag eller at skrive en bog. For det, jeg gør og siger, handler jo i bund og grund om, hvem jeg er, og hvad jeg føler." (Youtuberen)

- Den personliggjorte viden
- Gør karriere ved at være sig selv – jeg'et bliver til et brand
- Forener karriere, sociale medier og identitetsarbejde
- Kan bringes i spil af en 8 årig såvel som en 60 årig – uafhængig af akkumuleret viden og erfaring

Konsekvenser af konkurrerende vidensformer

Muligheder

- Giver unge mulighed for at bringe sig selv i spil som vidende og kompetente
- Tendens til øget adgang for unge til arbejdsmarkedet, offentlige debatter, politisk indflydelse osv.
- Demokratisering

Udfordringer

- Kobler til den postfaktuelle tid
- Fører til tab af den autoritet, der har været omkring viden og videnspersoner (lægen, læreren osv)

Konsekvenser for skolen af konkurrerende vidensformer

- Undervisning har siden oplysningstiden været en stærkt struktureret aktivitet, hvor underviseren havde den fulde kontrol og styring
- Undervisere må ty til mere formel og bureaukratisk undervisning og i stigende grad henviser til karakterer og lovbestemmelser

Brydninger

- Udfordrer uddannelse på spørgsmålet om mening
- Fører til forhandlinger om, hvad der skal læres og hvad man som ung vil lade sig motivere til at lære

5. Tendens: Mod en ændret læringskultur?

- Tendens i retning af at en mere instrumentel og præstationsorienteret læring vinder frem

”Man burde jo arbejde for at blive klogere, men man arbejder jo egentlig for at få en god karakter.” (pige i gymn)

- Snæver læringsforståelse – læring er det man kommer op i til eksamen
- Underviserens fokus – teaching to the test
- Præstationsorienteret kultur fremfor læringskultur
- Manglende sprog for ‘anderledes’ læreprocesser

6. Tendens: Nye udsathedformer?

- Polarisering af ungdommen
- Generelt øget oplevelse af sårbarhed
- Forandringer i måder udsathed og marginalisering bliver til på?
- Social arv ikke længere tilstrækkelig som 'eneste' forklarende faktor

De top-motiverede tegner en pol i feltet, men udfordrere måske samtidigt vores billede af, hvem der er udsatte og hvorfor

Tendenser der kaster vante forestillinger op i luften på nye måder

- **Udviskes grænserne mellem uddannelse og arbejde?** Der sker læring begge steder, kvalificering, feed back, identitetsopbyggelse, fællesskaber
- **Glider ungdom og voksendom sammen?** Ser vi at generationen der føler sig unge til op i 50'erne afløses af unge, der gerne være voksne, tages alvorligt, have et arbejde osv? Og kan de det mens de stadig bor hjemme?
- **Er nye vidensformer ved at udfordre klassiske vidensformer?** Har den hurtigt omsætbare viden, følelser, holdninger osv. fået større legitimitet?